

Jordi Solé i Camardons: «El llibre és un bé essencial per a la humanitat»

written by Mercè Feliu | 23 d'abril de 2020

Jordi Solé i Camardons (Oliana, 1959). Escriptor, professor i sociolingüista. Deixeble de Lluís V. Aracil, proposa l'“ecoidiomàtica” en l'anàlisi del discurs sobre la llengua. Compromès amb el moviment de lluita per la llengua i l'independentisme català, impulsa la revista “Viure en Català” dels Grups de Defensa de la Llengua, forma part del consell de redacció d'“Escola Catalana” i funda la revista “Llengua Nacional”. Entre les seves obres d'assaig destaquen “Sociolingüística per a joves: una perspectiva catalana” (1989), reescrit i publicat a Voliana com “Sociolingüística per a joves del segle XXI”, i “Les set tribus de la nació catalana” (Edicions Documenta Balear, 2004) fins a una vintena de títols. El 2010 es reinventa com a editor amb [Voliana Edicions](#).

Bon dia, Jordi, i bona confidiada de Sant Jordi. Des de la teva perspectiva d'editor, ens pots explicar com està afectant aquesta crisi pandèmica al sector del llibre a Catalunya? Particularment a la teva editorial, i de forma general a les distribuïdores i llibreries?

La situació per al món del llibre és entre greu i catastròfica, especialment per al llibre en català, que té en el dia de Sant Jordi l'únic moment (a banda de la Setmana del Llibre en Català) en què s'arriba a un empat amb el llibre en castellà; fixa't que la crisi ha arribat el març i els mesos de març i abril és quan més es factura, no només pel 23 d'abril sinó per tota la campanya prèvia farcida d'actes, presentacions i signatures anteriors al dia de Sant Jordi arreu del territori i que fa que en el conjunt d'aquests dos

mesos es facturi més del 30% de tot l'any.

Per a Voliana Edicions ha estat especialment negatiu atès que basem bona part de la venda en el dinamisme de moltes presentacions i actes culturals –ja que considerem bàsic acostar el llibre als lectors– i en la presència a totes les fires del llibre i signatures en taules que han hagut de ser anul·lades des del 12 de març i amb l'agreujant de les llibreries tancades i sense distribució de llibres.

En quin escenari podem trobar el món editorial després de la crisi, per exemple, a finals d'aquest any?

Tant de bo m'equivoqui però l'escenari a finals d'any amb una crisi econòmica galopant podria ser d'una davallada de les vendes del conjunt de l'any bastant per sobre del 50%, tancament d'algunes llibreries i editorials, caiguda del marge de guanys, reducció del nombre d'exemplars en cada tiratge i no publicació de bons llibres que fa uns mesos segurament s'haurien publicat.

La Cambra del Llibre de Catalunya, conjuntament amb el Gremi de floristes, van convenir una nova data per celebrar el dia del llibre i la rosa. Com creus que funcionarà aquest trasllat al 23 de juliol? S'hagués pogut fer d'una altra manera?

La data triada em sembla encertada perquè abans de juliol hauria estat impossible pel desconfinament incomplet i a l'agost no és el moment, per les vacances i poques setmanes abans de la Setmana del Llibre. Una altra cosa és fins a quin punt funcionarà ja que el dia del llibre està molt lligat a Sant Jordi. Ja ho veurem, en tot cas no compensarà la desintegració del 23 d'abril.

Què en penses de la iniciativa de "Llibreries obertes"?

La iniciativa "Llibreries obertes" sorgeix d'un grup d'editorials, i Òmnium el que ha fet és donar-li suport a les vigílies del 23 d'abril. Em sembla una bona iniciativa –Voliana s'hi va apuntar– però cal lamentar que el conjunt del món del llibre no va saber posar-se d'acord en una única

estratègia i cadascú ha anat per la seva banda, fet que ha estat analitzat amb encert des del digital *Núvol*, especialment per en Bernat Puigtobella.

Per una banda se'ns diu que "no cal anar a l'Amazon per comprar llibres", però per altra, a l'inici de la pandèmia, gran part de les llibreries catalanes no dispensaven llibres en línia. Més enllà d'apel·lar a una suposada responsabilitat social, hi pot haver algun altre motiu?

Simplement el desconcert davant una crisi que ningú podia preveure i a aquella manca d'estratègia única que esmentava en l'anterior pregunta.

Vull afegir que hi ha un problema més estructural, de concepció, l'encert i alhora l'error històric motivat segurament per la manca de lectors al nostre país, de posar la major part dels ous a la cistella de Sant Jordi. El "miracle de Sant Jordi" a què fa referència algú és en realitat el símptoma d'un fracàs lector. Si durant tot l'any una majoria de gent llegís i comprés llibres com la cosa més natural i necessària del món, la crisi d'ara no hauria estat ni de bon tros tan greu.

Són els llibres un bé essencial?

Nuccio Ordine en el llibre *La utilitat del que és inútil* (2013) demostra que l'obsessió pel culte a la utilitat acaba afeblint l'esperit humà i posa en perill l'escola, la universitat, l'art i la creativitat, l'amor i la veritat. No tinc cap dubte que el llibre és un bé essencial per a la humanitat. I no ha estat considerat així en aquesta pandèmia.

Vull acabar amb el meu condol als familiars i amics que han perdut als seus durant aquests dies.